

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KLESZCZELACH

2024/2025

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut Szkoły Podstawowej w Kleszczelach
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej w Kleszczelach.

2. Wstęp

Realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Kleszczelach ma na

celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia w oparciu o uniwersalne wartości. Program zakłada spójność działań wychowawczych i profilaktycznych rodziny i szkoły oraz integralność wychowania z nauczaniem. Program wychowawczo - profilaktyczny kładzie nacisk na kulturę osobistą i umiejętność współżycia w grupie, kształtowanie postaw obywatelskich, pogłębianie świadomości ekologicznej, wychowanie estetyczne i zdrowotne, poznawanie dziedzictwa kulturowego naszego narodu i świata. Rodzice i uczniowie mają możliwość postrzegać naszą szkołę jako placówkę przyjazną, życzliwą, zapewniającą wszechstronny rozwój, który wyraża się w następujących działaniach wychowawczych i profilaktycznych:

- rozwijanie wszystkich sfer osobowości ucznia zgodnie z ideami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz Konwencji Praw Dziecka,
- kształtowanie umiejętności współistnienia w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu, wychowania w duchu patriotyzmu, tradycji szkolnych i rodzinnych,
- inspirowanie uczniów do działań twórczych oraz własnego rozwoju,
- zachęcanie i włączanie rodziców oraz całej społeczności szkolnej do działań na rzecz rozwoju życia kulturalnego w szkole i środowisku,
- dbanie o bezpieczeństwo uczniów w szkole zapobiegając zagrożeniom, przeciwdziałając zachowaniom problemowym i ryzykownym,
- kształtowanie umiejętności pomocy i współpracy z innymi ukazując wartości płynące z koleżeństwa i przyjaźni,
- promowanie i uczenie właściwych norm zachowania, poszukiwania wartości i autorytetów.

3. Założenia organizacyjne

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Kleszczelach obejmuje wszystkich uczniów, poprzez spójne oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne w trakcie organizowanej aktywności uczniów. Na podstawie programu wychowawczo - profilaktycznego dla każdej klasy tworzy się plan działań wychowawczych i profilaktycznych dostosowany do potrzeb, możliwości i sytuacji wychowawczej klasy.

Zakłada się współpracę z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły. Program jest dokumentem otwartym.

4. Diagnoza procesu wychowawczego

Program wychowawczo - profilaktyczny powstał na podstawie obserwacji, wywiadu oraz diagnozy i analizy sytuacji wychowawczej w szkole przeprowadzonej za pomocą ankiet w środowisku szkolnym uczniów, rodziców i nauczycieli. Odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole i jej środowisku. Program zakłada poprawę sytuacji wychowawczej w szkole oraz stworzenie wizerunku szkoły jako miejsca bezpiecznego i przyjaznego dla uczniów, rodziców, nauczycieli i innych osób z nią związanych. Chcielibyśmy aby uczniowie naszej szkoły wyrastali na ludzi mądrych odpowiedzialnych, dobrych i życzliwych, tolerancyjnych, umiejących radzić sobie z trudnościami codziennego życia, odróżniających dobro od zła, bezpieczeństwo od niebezpieczeństwa, reagujących na otaczające zagrożenie, umiejących dostrzegać potrzeby i problemy innych oraz służyć im pomocą.

5. Misja szkoły

Jednym z głównych celów Szkoły Podstawowej w Kleszczelach jest systematyczne podnoszenie

jakości jej pracy we wszystkich obszarach działalności. Dokładamy wszelkich starań, aby uczeń czuł się pewnie i bezpiecznie oraz osiągał sukcesy na miarę swoich możliwości.

Chcemy być szkołą, która:

- zapewnia wszechstronny rozwój osobowości uczniów uwzględniając ich indywidualne potrzeby;
- rozwija uzdolnienia i zainteresowania uczniów,
- upowszechnia zdrowy styl życia kształtując postawy prozdrowotne i proekologiczne;
- wychowuje w duchu patriotyzmu, uczy poszanowania historii narodu i tradycji regionu oraz otwartości na inne religie i kultury, jednocześnie otwiera uczniów na korzyści płynące z zachowania pokoju, przestrzegania praw człowieka, integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej;
- dąży do integracji społeczności uczniowskiej poprzez budowanie atmosfery akceptacji i tolerancji w relacjach uczniów wywodzących się z różnych środowisk rodzinnych;
- dba o właściwy klimat sprzyjający twórczej i efektywnej pracy;
- jest przyjazna dla ucznia, rodziców i nauczycieli;
- wspomaga wychowawczą rolę rodziny współdziałając z rodzicami /prawnymi opiekunami/ w procesie kształcenia i wychowania;
- gwarantuje nauczanie przez wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną.

Misją naszej szkoły jest wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów, wrażliwego i otwartego na środowisko naturalne i społeczne, w jakim funkcjonuje, pewnie poruszającego się w określonym kulturowo i światopoglądowo systemie wartości, odpowiedzialnego, prawego, krytycznego, tolerancyjnego i zdolnego do współdziałania.

6. Wizja rozwoju szkoły

Jesteśmy szkołą, w której uczeń zdobywa rzetelną wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszy rozwój i osiąganie sukcesów osobistych. Szkoła będzie wspólnotą opartą na zasadzie przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowania uczniów, rodziców i pracowników w kształtowaniu jej wizerunku, będzie pomagać uczniom w osiągnięciu pełni ich rozwoju dzięki:

- stworzeniu miłej, bezpiecznej atmosfery nauki i współżycia,
- rozpoznawaniu, zachęcaniu i rozwijaniu indywidualnych oraz twórczych uzdolnień i umiejętności na miarę ich możliwości intelektualnych,
- wzbudzaniu miłości do nauki, pojmowanej jako proces trwający przez całe życie, rozwijaniu poczucia dumy z osiągniętych wyników.

7. Wizerunek absolwenta szkoły

Realizując ogólne zadania szkoły dążymy do tego, by nasz absolwent:

- sprawnie posługiwał się językiem polskim, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, potrafił zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować,
- dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;
- znał i szanował tradycje rodziny, szkoły, regionu, wykazywał chęć poznania otaczającego świata,
- był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowolający siebie i innych, starał się

- przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- *umiał współpracować w grupie, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;
 - był tolerancyjny wobec odrębności innych osób,
 - umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;
 - potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
 - dbał o zdrowie własne i innych, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wpływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
 - stosował się do zasad ekologii, segregował odpady, dbał o czystość otoczenia;
 - dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
 - bezpiecznie poruszał się po drogach, posiadał Kartę Rowerową,
 - uczestniczył w różnych formach kultury, był przygotowany do odbioru mass mediów;
 - umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec Internetu, programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;
 - fizycznie i był aktywny artystycznie.

8. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się , przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),

- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach)

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
 - wzbudzenie poczucia przynależności do grupy,
 - odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
 - rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
 - budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
 - przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
 - przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
 - troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
 - minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

9. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, logopedą oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga specjalny, logopeda powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,

- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, logopedą i innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla

klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów oraz nauczycielom,
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów,
- współpracuje z zespołem opracowującym IPET w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego edukacyjno – terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienie mu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,

- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami, organizacjami pozarządowymi, pielęgniarką szkolną, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, kuratorem sądowym),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

PLAN DZIAŁAŃ PROGRAMU PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEGO

Sfera rozwoju ucznia	Cele	Zadania /działania	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji	Termin realizacji
Fizyczna	Aktywność fizyczna jest ważna w życiu uczniów.	- uczniowie są poinformowani jaki strój obowiązuje na zajęciach w-f i nauczyciel systematycznie to sprawdza	nauczyciele w-f, i edukacji wczesnoszkolnej	rozmowy z uczniami, odznaczanie nieprzygotowania	wrzesień - czerwiec
		- angażowanie uczniów do udziału w zajęciach SKS oraz w zawodach sportowych	nauczyciele w-f, i edukacji wczesnoszkolnej	udział w zajęciach i zawodach sportowych	wrzesień - czerwiec
		- organizowanie zajęć, umożliwiających zapoznanie się z różnymi dyscyplinami sportowymi	nauczyciele w-f, i edukacji wczesnoszkolnej	nauczyciel przeprowadza urozmaicone zajęcia	wrzesień - czerwiec
	Uczniowie znają zasady zdrowego żywienia.	- propagowanie zasad zdrowego odżywiania się	Nauczyciele biologii, techniki, przyrody, edukacji wczesnoszkolnej, wychowawcy, wychowawcy świetlicy, higienistka szkolna	wystawki warzyw i owoców, wykonanie sałatek, gazetki ścienne, udział w programach: Szklanka mleka, Owoce i warzywa w szkole, układanie jadłospisów, pogadanka, prace plastyczne	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
	Uczniowie znają skutki używania substancji psychoaktywnych	- organizacja zajęć podnoszących wiedzę uczniów w zakresie eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi	wychowawcy, policjant, pedagog, pielęgniarka	warsztaty, pogadanki, prezentacje	zgodnie z potrzebami
	Uczniowie znają zasady bezpieczeństwa.	dyrektor przeprowadza ćwiczenia ewakuacyjne,	dyrektor	ćwiczenia	październik
Fizyczna		- zapoznanie uczniów z numerami telefonów alarmowych,	wychowawcy	Gazetka, pogadanki	wrzesień
		- informowanie uczniów o zasadach bezpiecznego zachowania podczas ferii i wakacji,	dzielnicowy	pogadanka	styczeń, czerwiec, wrzesień
		- zapoznanie dzieci i rodziców z zagrożeniami wynikającymi z dostępu do Internetu	wychowawcy, nauczyciele informatyki i zajęć komputerowych, wychowawcy świetlicy szkolnej, pedagog	gazetki, pogadanki, prezentacje, filmy edukacyjne, obchody Dnia Bezpiecznego Internetu	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach oraz terminami spotkań z rodzicami.
		- angażowanie rodziców w organizację imprez szkolnych,	wychowawcy, SU	zapraszanie rodziców do udziału w imprezach	w/g grafiku imprez szkolnych

	Uczniowie znają zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	- organizowanie zajęć z pierwszej pomocy przedmedycznej	wychowawcy, zaproszeni specjaliści, nauczyciel EDB	warsztaty	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Przestrzeganie zasad dbania o higienę osobistą.	- propagowanie dbałości o higienę osobistą i schludny wygląd,	higienistka szkolna	rozmowy z uczniami i rodzicami, gazetka, uczniowie biorą udział w akcji fluoryzacji zębów	w ciągu całego roku
	Uczniowie w różnorodny sposób spędzają czas wolny.	- kształtowanie u uczniów nawyku właściwego planowania czasu, stosowania różnych form odpoczynku (czynny i bierny), przeznaczania odpowiedniej ilości czasu na sen,	zaproszony specjalista i wychowawcy	Warsztaty, szkolenia lub pogadanki dla uczniów i rodziców	według potrzeb w poszczególnych klasach
		- zapoznanie uczniów z zasadami właściwego organizowania stanowiska pracy podczas nauki i odrabiania lekcji	Higienistka, wychowawcy, nauczyciele	pogadanka, prezentacja	wrzesień
Psychiczna	Podniesienie świadomości uczniów na temat efektywnego uczenia się.	- motywowanie uczniów do systematycznego przygotowywania się do zajęć lekcyjnych, odrabiania lekcji	wychowawca, nauczyciele przedmiotów i wychowawcy świetlicy	rozmowy z uczniami,	wrzesień - czerwiec
		- kształtowanie u uczniów umiejętności samodzielnej nauki czerpania informacji z różnych źródeł,	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy i wychowawcy świetlicy	zajęcia lekcyjne i świetlicowe, rozmowy z rodzicami	wrzesień - czerwiec
		- pomoc uczniom w rozpoznaniu swoich mocnych i słabych stron	wychowawcy pracownik poradni p-p, pedagog, naucz. doradztwa zawodowego	Warsztaty, rozmowy,	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		- kształcenie u uczniów postaw odpowiedzialności indywidualnej i grupowej w funkcjonowaniu w społeczności szkolnej	pracownicy poradni p-p nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy	zajęcia lekcyjne, świetlicowe, lekcje biblioteczne	wrzesień - czerwiec
		- zapoznanie uczniów z różnymi metodami uczenia się	Wychowawcy, pedagog, nauczyciel doradztwa zawodowego	warsztaty dla rodziców i uczniów	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		- zapoznanie uczniów z kierunkami dalszego kształcenia,	wychowawcy klas VII i, nauczyciel doradztwa zawodowego	spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych oraz pracodawcami i instytucjami regionalnymi, lekcje doradztwa zawodowego.	wg harmonogramu
		Uczniowie wiedzą jak zachować się w sytuacjach trudnych.	- kształtowanie postaw brania odpowiedzialności za własne czyny	Policjant, pedagog, nauczyciele, wychowawcy	pogadanki z uczniami, warsztaty

		- kształtowanie u uczniów umiejętności odnajdywania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, wyrażania swoich emocji tak, aby nie krzywdzić innych, bycia asertywnym	wychowawcy, pedagog, nauczyciele	pogadanki, warsztaty dla uczniów i rodziców	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		- informowanie uczniów o tym, gdzie mogą szukać pomocy w sytuacjach trudnych,	Wychowawcy, pedagog	gazetki, pogadanki	wrzesień
	Stymulowanie rozwoju zainteresowań oraz kompetencji naukowych uczniów.	- prowadzenie zajęć w ramach CMI, przygotowania do konkursów przedmiotowych i artystycznych	Nauczyciel informatyki, nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy	Zajęcia dodatkowe, zajęcia pozaszkolne, zajęcia rozwijające.	wrzesień-czerwiec
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	- indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	wychowawca, pedagog szkolny	rozmowy, organizowanie pomocy specjalistycznej, warsztaty, zajęcia informacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli	wg potrzeb
Społeczna	Umiejętne funkcjonowanie ucznia w społeczności szkolnej.	- uczeń jest zapoznawany z jego prawami i obowiązkami	Wychowawcy, nauczyciel WOS	zapoznanie z regulaminami i prawami dziecka, prawami i obowiązkami ucznia	wrzesień
		- uczniowie są informowani o tym, dlaczego należy zachowywać się kulturalnie, nie niszczyć mienia szkolnego,	Nauczyciele, wychowawcy świetlicy, wychowawcy, policja	pogadanki,	wrzesień - czerwiec
		- stwarzanie uczniom możliwości angażowania się w życie szkoły i środowiska lokalnego	opiekun SU, wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy szkolnej	działalność SU, organizacja i współorganizacja imprez szkolnych i pozaszkolnych	wrzesień-czerwiec
		- kształtowanie u uczniów postaw pomocy słabszym i potrzebującym, okazywania szacunku nauczycielom i innym pracownikom szkoły,	wychowawcy świetlicy, nauczyciele, wychowawcy, pedagog	rozmowy, organizowanie pomocy koleżeńskiej	wrzesień - czerwiec
		- kształtowanie u uczniów umiejętności stawiania sobie celów i wytrwałego dążenia do ich realizacji	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel doradztwa zawodowego	godziny wychowawcze, zajęcia doradztwa zawodowego	wrzesień-czerwiec
		- uczenie umiejętnego rozwiązywania konfliktów	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog	zażegnywanie pojawiających się konfliktów przy użyciu różnorodnych metod dopasowanych do rodzaju konfliktu	wrzesień - czerwiec
		- uczniowie są informowani o tym, jakie powinności wynikają z bycia rodzicem i dzieckiem	policjant, wychowawcy, dyrektor, zajęcia WDŻ	pogadanka z rodzicami i uczniami	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		- uczniowie są informowani o tym, gdzie szukać pomocy w sytuacjach	pracownik MOPS lub policjant, wychowawcy	Pogadanka, gazetka	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
Społeczna					

		problemowych w rodzinie,			
		- stworzenie uczniom możliwości wzajemnego poznawania się, integracji w grupie klasowej oraz szkolnej.	wychowawcy klas, SU, świetlica szkolna,	działalność SU, świetlicy szkolnej, imprezy szkolne i klasowe, zajęcia na godzinach wychowawczych,	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		uczniom umożliwiałoby się działanie na rzecz innych,	Wychowawcy, SU, wychowawcy świetlicy szkolnej	Wolontariat, kiermasze, zbiórki, pomoc koleżeńska	wrzesień-czerwiec
Zaangażowanie ucznia w działania społeczności lokalnej.		- uczniowie są zapoznawani z symbolami i historią regionu	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, muzyki, historii i WOS	zajęcia lekcyjne	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		- uczniowie są zaangażowani w udział w lokalnych obchodach świąt, uroczystości	Nauczyciele, wychowawcy	czynne i bierne uczestnictwo	zgodnie z harmonogramem
Dbanie o środowisko naturalne.		- uświadamianie uczniom wpływu zanieczyszczonego środowiska na zdrowie człowieka	nauczyciele przyrody, biologii, geografii, techniki, edukacji wczesnoszkolnej	zajęcia lekcyjne	zgodnie z harmonogramem poszczególnych klas
		- informowanie uczniów o zagrożeniach pojawiających się w kontakcie z przyrodą (np. grzyby, kleszcze, jagody, zachowanie się podczas burzy)	nauczyciele przyrody, biologii, techniki, edukacji wczesnoszkolnej i higienistka szkolna	zajęcia lekcyjne, gazetki tematyczne, pogadanki	wg programów nauczania
		- przekazywanie uczniom wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii,	nauczyciele przyrody, biologii, geografii, wychowawcy klas	zajęcia lekcyjne	wg programów nauczania
		- uświadamianie uczniom istoty segregowania śmieci	nauczyciele przyrody, biologii, geografii, wychowawcy klas	Warsztaty, rozmowy	wg programów nauczania
Duchowa	Świadomość uczniów na temat istoty kierowania się w życiu wartościami.	- kształtowanie u uczniów umiejętności odróżniania dobra od zła i wcielania tego w życie	nauczyciele religii, wychowawcy, nauczyciele	odgrywanie scenek, rozmowy, pogadanki	wrzesień-czerwiec
		- kształtowanie u uczniów postaw tolerancji i szanowania odmienności ze szczególnym uwzględnieniem uczniów przybyłych z zagranicy a zwłaszcza z Ukrainy	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy	rozmowy, scenki, pogadanki, zajęcia integracyjne.	wrzesień-czerwiec

